

Na osnovu člana 87. u vezi sa članom 22. Zakona o zaštiti na radu (Službene novine FBiH, broj: 79/20) i člana 28. Statuta JU „Apoteke Sarajevo“ (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: (Službene novine Kantona Sarajevo br. 4/14, 20/16, 45/19 i 01/22), Upravni odbor na Sedamnaestoj sjednici održanoj dana 26.01.2023. godine , donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

JU „Apoteke Sarajevo“

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

- (1) Ovim Pravilnikom, a u cilju zaštite života i zdravlja radnika, zaštite od povreda na radu, profesionalnih i drugih oboljenja u vezi sa radom, te u skladu sa djelatnošću i organizacijom rada i radnih procesa, sredstvima rada, broju zaposlenih, JUAS utvrđuje i uređuje:
  - a) organizaciju provođenja zaštite na radu,
  - b) pravila prevencije i zaštite,
  - c) poslove sa povećanim rizikom,
  - d) poslove na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena,
  - e) način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, i
  - f) drugih radnika,
  - g) sredstva i opremu lične zaštite koja pripadaju radniku,
  - h) prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti,
  - i) evidencije, izvještavanje i obavještanje o nesrećama i povredama na radu i profesionalnim
  - j) oboljenjima,
  - k) prelazne i završne odredbe.
- (2) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika Poslodavac osigurava primjenom pravila zaštite na radu kao sastavnog dijela organizacije rada i izvođenja radnih procesa i tehnologija.
- (3) Posebna zaštita se propisuje radi očuvanja duševnog i tjelesnog razvoja mladih, zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materинства, zaštite lica sa invaliditetom i profesionalno oboljelih lica od daljeg oštećenja zdravlja i umanjenja njihove radne sposobnosti i očuvanja radnih sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

Član 2.

(Organizacija procesa rada i zaštite na radu)

- (1) Poslodavac je dužan da osigura takve uslove na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.
- (2) Proces rada kod Poslodavca se organizuje tako da radnici, uz uobičajenu pažnju, mogu da rade bez opasnosti po život i zdravlje.
- (3) Radnici imaju pravo da rade kod Poslodavca pod uslovima koji obezbjeđuju potpunu sigurnost na radu, pa se u tom cilju organizuje i unaprjeđuje zaštita na radu.

- (4) Organizacija i proces rada kod Poslodavca moraju biti zasnovani na naučnim i tehnološkim dostignućima, a naročito na mjerama i normativima koji se odnose na privrednu granu odnosno djelatnost kojom se bavi Poslodavac, a koji obezbjeđuju sigurnost radnika za vrijeme rada.
- (5) Zaštita na radu organizuje se, sprovodi i unaprjeđuje uporedo sa organizovanjem i unaprjeđenjem procesa rada uz primjenu savremenih tehničkih, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, pravnih, ekonomskih i drugih mjera.

Član 3.

(Subjekti zaštite na radu)

Poslove organizacije, sprovođenja i unaprjeđenja zaštite na radu u okviru svojih ovlaštenja i odgovornosti obavljaju svi radnici kod Poslodavca svaki u svom djelokrugu rada, na način kako je regulisano ovim Pravilnikom, i Poslodavac u cjelini kao pravno lice.

Član 4.

(Rodno značenje pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 5.

(Pravo na zaštitu na radu)

- (1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu kod Poslodavca imaju:
  - a) radnik,
  - b) lice koje je kod Poslodavca na stručnom osposobljavanju,
  - c) lice koje se nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju kod Poslodavca,
  - d) učenici ili studenti na praktičnoj nastavi i
  - e) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom
  - f) prisustvu upoznat Poslodavac,
  - g) lice koje obavlja volonterski rad.
- (2) Poslodavac vodi evidenciju svih lica koja se zateknu na radu ili u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova u skladu sa Zakonom.

Član 6.

(Mjesto zaštite na radu)

U smislu ovog Pravilnika mjesto rada je prostor namijenjen za obavljanje poslova (u objektu ili na otvorenom, kao i na privremenim i pokretnim gradilištima, objektima, uređajima, saobraćajnim sredstvima), u kojem radnik boravi i ima pristup u toku rada, kao i svaki prostor, odnosno prostorija u kojem se obavlja posao i koji je pod posrednim ili neposrednim nadzorom Poslodavca.

Član 7.

(Odgovornost za nepridržavanje mjera zaštite na radu)

Nepridržavanje propisanih mjera zaštite na radu predstavlja povredu radne obaveze u skladu sa Pravilnikom o radu, a istovremeno povlači i prekršajnu i krivičnu odgovornost utvrđenu Zakonom.

Član 8.

(Sadržaj zaštite na radu)

- (1) Zaštita na radu obuhvata sistem pravila i mjera, a posebno:
  - a) pravila i mjere pri projektovanju i izradi sredstava rada,
  - b) pravila i mjere pri upotrebi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada,
  - c) pravila i mjere koje se odnose na radnike, te prilagođavanje procesa rada njihovom polu, dobi,
  - d) fizičkim i psihičkim sposobnostima,
  - e) načine i postupke osposobljavanja i obavještanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja
  - f) odgovarajućeg nivoa zaštite na radu,
  - g) načine i postupke saradnje poslodavca, radnika i njihovih predstavnika i udruženja, te državnih
  - h) organa nadležnih za zaštitu na radu,
  - i) zabranu stavljanja radnika u nepovoljniji položaj zbog aktivnosti preduzetih radi zaštite na radu,
  - j) ostale mjere za sprječavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja faktora rizika i njihovih štetnih
  - k) posljedica.
- (2) Poslodavac je dužan obavljati sve poslove u vezi sa zaštitom na radu.

Član 9.

(Načela prevencije)

Zaštita na radu je sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije:

- a) procjene rizika,
- b) izbjegavanja rizika,
- c) sprječavanja rizika,
- d) otklanjanja rizika na njihovom izvoru,
- e) prilagođavanja rada i mjesta rada radniku naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada,
- f) kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog
- g) uticaja na zdravlje radnika,
- h) prilagođavanja tehničkom napretku,
- i) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim,
- j) zamjene opasnih materija bezopasnim,
- k) utvrđivanja jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanja tehnologije,
- l) organizacije rada, uvjeta rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnu okolinu,
- m) davanja prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- n) odgovarajućeg osposobljavanja i obavještanja radnika.

II. MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 10.

(Mjere zaštite na radu)

Mjere zaštite na radu, utvrđene ovim Pravilnikom, obuhvataju:

- a) mjere kojima se neposredno obezbjeđuje sigurnost na radu,
- b) mjere u vezi sa uslovima rada,
- c) mjere u vezi sa posebnom zaštitom radnika (žena, mladih radnika i invalidnih lica).

Član 11.

(Mjere kojima se neposredno obezbjeđuje sigurnost na radu)

- (1) Poslodavac je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, čiji je cilj sprječavanje ili smanjenje rizika na radu, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.
- (2) Preventivne mjere Poslodavac utvrđuje prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se osigurava sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštita zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda te propisa iz oblasti zdravstvene zaštite.
- (3) Poslodavac je dužan radnicima dati odgovarajuća uputstva koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje preduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika, te istaći znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavještanja na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama na odgovarajućim radnim mjestima.

Član 12.

(Opće mjere zaštite na radu)

Opće mjere zaštite na radu obuhvataju:

- a) uslove koje treba da ispunjavaju radne i pomoćne prostorije,
- b) obezbjeđenje odgovarajućih puteva za prolaz, transport i evakuaciju radnika,
- c) pružanje prve pomoći,
- d) obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvjetljenja,
- e) ograničenje buke i vibracije,
- f) obezbjeđenje od udara električne struje i sprječavanje nastanka požara i eksplozije

Član 13.

(Osvjetljenost radnih i pomoćnih prostorija)

- (1) Radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvijetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.
- (2) Prozori, otvori za osvjetljenje kao i elementi za vještačko osvjetljenje moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.

Član 14.

(Temperatura u radnim prostorijama)

Radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, a temperatura u radnoj prostoriji treba da odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanju zraka u radnoj prostoriji.

Član 15.

(Visina radnih/pomoćnih prostorija i magacina)

Visina radnih prostorija treba da je minimalno 2,80m.

Član 16.

(Podovi i ventilacija)

- (1) Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu.
- (2) U radnim prostorijama mora se obezbijediti prirodna ili vještačka ventilacija.

Član 17.

(Uređaji za vodu i sanitarne prostorije)

Svi objekti moraju imati uređaje za hladnu i toplu vodu kao i odgovarajuće sanitarne prostorije.

Član 18.

(Izvođenje i održavanje električnih instalacija i uređaja)

- (1) Električne instalacije i uređaji moraju se izvoditi i održavati u skladu sa važećim propisima.
- (2) Poslove održavanja i popravke električnih instalacija i uređaja Poslodavac je dužan povjeriti samo kvalifikovanim radnicima, koji su za to ovlašteni.

Član 19.

(Kontrola ispravnosti elektroinstalacija)

- (1) Poslodavac je dužan da vrši kontrolu ispravnosti elektroinstalacija i to prije upotrebe, nakon rekonstrukcije i obavezno periodični pregled od strane stručne ustanove jednom u tri godine.
- (2) O svim popravkama, mjerenjima i kontrolama na elektroinstalacijama Poslodavac je dužan da vodi evidenciju.

Član 20.

(Prekidači i razvodni ormari)

- (1) U radnim prostorijama Poslodavca moraju biti izvedeni prekidači (sklopke) za odvajanje od mrežnog napona sa vidljivom oznakom „uključeno" i „isključeno".
- (2) Razvodni ormari se moraju izraditi od nezapaljivog materijala. Razvodni ormari moraju biti trajno slobodni i pristupačni.

Član 21.

(Prijava kvara na električnim uređajima i instalacijama)

Radnici su dužni prijaviti svaki kvar na električnim uređajima i instalacijama te takve električne uređaje i instalacije staviti van upotrebe dok od strane stručnog lica ne budu osposobljeni za normalan i siguran rad.

Član 22.

(Gromobranske instalacije)

- (1) Svi objekti moraju biti zaštićeni od udara groma prema važećim propisima.
- (2) Poslodavac je dužan vršiti periodičnu kontrolu ispravnosti gromobranske instalacije u propisanim rokovima i o tome voditi urednu evidenciju.

Član 23.

(Zaštita od buke i vibracija)

- (1) Intenzitet buke i vibracije u radnim prostorijama mora biti u dozvoljenim granicama.
- (2) Na mašinama i uređajima gdje intenzitet buke i vibracije prelazi dozvoljene granice moraju se preduzimati tehničke mjere za umanjenje buke i vibracije.

Član 24.

(Pružanje prve pomoći)

- (1) Svi radnici kod Poslodavca moraju biti obučeni za pružanje prve pomoći u slučaju povrede ili naglog obolijevanja za vrijeme rada.
- (2) Obučavanje radnika za pružanje prve pomoći izvodi se u sklopu obuke iz oblasti zaštite na radu.

Član 25.

(Ormarići sa sanitetskim materijalom)

- (1) Objekti kod Poslodavca moraju biti opremljeni sa adekvatno označenim ormarićima, u kojima se nalazi odgovarajući sanitetski materijal za pružanje prve pomoći.
- (2) Ormarići su bijele boje, sa oznakom „crvenog krsta“ na prednjoj strani.

Član 26.

(Zaštitne mjere vezane za električna brojila)

- (1) Montažu električnih brojila mogu izvoditi samo ovlaštene i stručni radnici koji su obučeni za takvu vrstu posla. U toku rada na montaži radnik je obavezan da koristi lična zaštitna sredstva i opremu predviđenu ovim Pravilnikom
- (2) Brojila moraju biti postavljena na pristupačnom i zaštićenom mjestu, u neposrednoj blizini brojila moraju biti istaknuti vidljivi natpisi koji moraju upozoravati na opasnost od električne struje.
- (3) Brojilo treba montirati na ispravan način i priključiti na odgovarajuću niskonaponsku mrežu na način da se ne ugrozi život ljudi i ne dovede u opasnost imovina.
- (4) Međusobno vezivanje pojedinih provodnika električnog brojila sa provodnicima niskonaponske mreže i električne instalacije objekta treba da se izvodi prema važećim tehničkim propisima i standardima.
- (5) Prije montaže i demontaže brojila monter treba provjeriti da li je izvršeno isključenje električne struje i određenim natpisima i upozorenjima obezbijediti da se izvode radovi kako ne bi došlo do neovlaštenog uključivanja električne struje.

Član 27.

(Atestna dokumentacija, upotrebne dozvole i uputstva za bezbjedan rad)

(1) Mašine, uređaji i alati koji se koriste u radnom procesu moraju biti u ispravnom stanju i moraju imati odgovarajuću atestnu dokumentaciju i upotrebne dozvole.

(2) Prilikom nabavke mašina ili uređaja na mehanizovani pogon, alata i drugih sredstava za rad kao i sredstava za ličnu zaštitu, Poslodavac je obavezan da od proizvođača pribavi uputstvo za bezbjedan rad i održavanje te ispravu kojom se dokazuje da su proizvedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 28.

(Obaveza vršenja periodičnih pregleda)

Poslodavac je obavezan da vrši periodične preglede i ispitivanje sredstava za rad i opreme, sredstava i opreme lične zaštite pri radu, kao i preglede i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama.

Član 29.

(Predmet periodičnih pregleda i ispitivanja)

Periodičnim pregledima i ispitivanjima u smislu prethodnog člana podliježu:

- a) pokretne, stabilne i kose dizalice sa električnim i drugim pogonom kojim se diže, prenosi ili spušta teret pomoću čeličnog užeta, lanca ili magneta (mostne, poluportalne, portalne i stubne dizalice svih tipova, autodizalice i njima slične dizalice), kao i kombinacije takvih dizalica koje služe za industrijski, građevinski i drugi transport,
- b) liftovi za prevoz radnika i tereta, sa pratiocem ili bez njega,
- c) žičare za prevoz radnika i tereta, sa pripadajućom opremom, postrojenjima i objektima,
- d) stabilni i pokretni kompresori i kompresorske stanice sa radnim pritiskom većim od 1bar ili kapacitetom većim od 6m³/min,
- e) mehaničke i hidraulične prese i mašine za sječenje i obradu materijala na mehanizovani pogon,
- f) sve vrste sredstava za rad na mehanizovani pogon,
- g) sve vrste alata sa električnim, hidrauličnim, pneumatskim, parnim pogonom i motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem.

Član 30.

(Rokovi za periodične preglede i ispitivanja)

(1) Periodične preglede i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija, oruđa za rad i uređaja, radnih i pomoćnih prostorija iz prethodnog člana vrši ovlaštena stručna ustanova iz oblasti zaštite na radu prilikom puštanja u rad te, nakon toga, svake tri godine, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi, ili nakon promjene lokacije ili kvarova na uređajima ili elektroinstalacijama.

(2) O izvršenim periodičnim pregledima i ispitivanjima ustanova iz prethodnog člana izdaje ispravu koja sadrži rezultate pregleda i ispitivanja i konstataciju da li pregledana sredstva rada i oprema udovoljavaju propisima donesenim na osnovu Zakona.

Član 31.

(Zabrana pušenja)

- (1) Zabranjeno je pušenje i stvaranje, odnosno unošenje otvorenog plamena u svim prostorijama i prostorima gdje postoje lako zapaljive materije i eksplozivne smjese.
- (2) Pušenje se zabranjuje i u radnim prostorijama i na svim radnim sastancima i skupovima koji se održavaju u zatvorenim prostorima.
- (3) Poslodavac će, ukoliko je u mogućnost i, odrediti prostoriju ili mjesto za pušenje.

Član 32.

(Mjere u vezi sa uslovima rada)

Mjere zaštite na radu u vezi sa uslovima rada odnose se naročito na: uslove u pogledu utvrđivanja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti radnika (kod zasnivanja radnog odnosa i raspoređivanja na određena radna mjesta), zdravstvenu zaštitu, radna mjesta sa posebnim uslovima rada, radno vrijeme, rad noću, higijenske uslove i druge uslove koji su od uticaja na zdravlje radnika i njegovu sigurnost na radu.

Član 33.

(Uslovi u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika)

- (1) Poslodavac će općim aktom za sve poslove u tehničko-tehnološkom procesu rada utvrditi uslove rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.
- (2) Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta.
- (3) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti radnika iz stava (2) ovog člana utvrđuju se na osnovu ljekarskog uvjerenja izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.
- (4) Radnik koji boluje od bolesti koja se bez njegovog obavještenja ne može utvrditi ljekarskim pregledom ili ima takve nedostatke koji na određenom radnom mjestu mogu predstavljati opasnost za radnika ili okolinu, dužan je o tome obavijestiti organizaciju iz oblasti zdravstva i Poslodavca.

Član 34.

(Obaveza ispitivanja radne okoline)

Poslodavac je obavezan ispitivati radnu okolinu, odnosno procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika izloženih fizičkim, hemijskim i biološkim štetnostima na radu.

Član 35.

(Periodični ljekarski pregledi radnika)

- (1) U cilju praćenja psihofizičkih sposobnosti i ranog otkrivanja bolesti, te preduzimanja mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja radnika, Poslodavac će periodično organizovati ljekarske preglede za sve radnike.
- (2) Na osnovu rezultata pregleda iz prethodnog stava, Poslodavac je obavezan preduzimati preventivne mjere (u skladu sa svojim mogućnostima) radi daljeg očuvanja i zaštite zdravlja radnika.

Član 36.

(Zabrana noćnog rada)

Radniku se ne može narediti prekovremeni i noćni rad ako bi po nalazu nadležne zdravstvene organizacije takav rad mogao ugroziti odnosno pogoršati njegovo zdravstveno stanje.

Član 37.

(Radna mjesta sa povećanim rizikom)

(1) Poslodavac je dužan da radniku koji obavlja poslove sa povećanim rizikom, prije početka rada osigura prethodni ljekarski pregled, kao i periodični ljekarski pregled u toku rada.

(2) Poslovi sa povećanim rizikom će se utvrditi nakon izrade akta o procjeni rizika.

(3) Poslovima sa povećanim rizikom smatraju se:

a) poslovi sa povećanim rizikom od povrjeđivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika,

b) poslovi sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada uvjetuju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima,

c) poslovi na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke radnike.

Član 38.

(Ljekarski pregled za radna mjesta sa povećanim rizikom)

(1) Radnici koji rade na radnim mjestima sa povećanim rizikom moraju se i periodično upućivati na ljekarske preglede, najmanje jednom u dvije godine.

(2) Prilikom upućivanja radnika na ljekarski pregled, Poslodavac je obavezan ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi dostaviti podatke o poslovima sa povećanim rizikom i navesti štetnosti i opasnosti kojima su radnici izloženi.

(3) Neodazivanje periodičnom ljekarskom pregledu iz članova 37. i 40. smatrat će se kršenjem radne obaveze ili neispunjenjem obaveza iz ugovora o radu i podliježe disciplinskoj odgovornosti. Radnik koji ne obavi periodični ljekarski pregled ne može nastaviti sa radom dok se ne utvrdi njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti.

Član 39.

(Uslovi za rad na poslovima sa povećanim rizikom)

(1) Na poslove s povećanim rizikom radnik se može rasporediti tek nakon što je utvrđeno da ispunjava uslove utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

(2) Radnik koji ne ispunjava uslove u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičkih zahtjeva ne može se rasporediti na radna mjesta sa povećanim rizikom, kao ni radnik koji se ne podvrgne periodičnom pregledu iz člana 40. ovog Pravilnika.

Član 40.

(Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

(1) Poslodavac je dužan organizovati radno mjesto tako da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike.

(2) Grupe posebno osjetljive na rizike, kao što su trudnice, porodilje ili dojilje, maloljetnici, lica sa

invaliditetom, kao i radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, moraju se zaštititi od opasnosti koje posebno njih pogađaju, u skladu sa Zakonom, drugim propisima, kolektivnim ugovorom, ukoliko je primjenjiv, i Pravilnikom ili drugim općim aktom Poslodavca.

Član 41.

(Zabrana rada grupa posebno osjetljivih na rizike na određenim poslovima)

(1) Zabranjen je rad trudnicima, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojim postoji rizik od izloženosti opasnim materijama, hemijskim, fizičkim, i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima sa teškim uslovima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i mentalno zdravlje.

(2) Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.

(3) Radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja preostale radne sposobnosti.

III. PRAVA I DUŽNOSTI POSLODAVCA, ODGOVORNIH RADNIKA I RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Član 42.

(Planiranje zaštite na radu)

(1) U cilju ostvarivanja razvoja i unaprjeđenja zaštite na radu Poslodavac je dužan da donese Plan zaštite na radu i program mjera zaštite na radu.

(2) Plan zaštite na radu donosi se na duži vremenski period i sadrži ciljeve i zadatke u pogledu organizovanja i usavršavanja procesa rada, poboljšanja uslova rada i preduzimanje mjera zaštite na radu kojima se obezbjeđuje sigurnost na radu.

(3) Za svaku tekuću godinu donosi se program mjera zaštite na radu u kojem se utvrđuju obaveze i zadaci koje treba izvršiti u tekućoj godini, način i sredstva za izvršenje obaveza i zadataka kao i odgovorni radnici za njihovo izvršenje.

(4) Plan i program mjera zaštite na radu izrađuje radnik za zaštitu na radu, a donosi generalni direktor.

Član 43.

(Obaveze Poslodavca)

Poslodavac je dužan da:

- a) organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom,
- c) omogući radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) donese interni akt o zaštiti na radu,
- e) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija isredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- f) osigurava da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja sa radnicima i/ili njihovim povjerenikom za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uvjeta rada i radne okoline,
- g) osposobljava radnike za siguran rad,

- h) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- i) osigurava periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje, ukoliko se utvrdi aktom o procjeni rizika da postoje, i preduzima mjere za sprječavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- j) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- k) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnoj okolini, sigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim općim aktom,
- m) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- n) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- o) unaprjeđuje sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- p) obavještava nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, teškoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koje pogađaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- r) obavještava nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata,
- t) obavještava inspektora rada o preduzetim mjerama radi otklanjanja nepravilnosti na koje je ukazao inspektor rada.

Član 44.

(Odgovorno lice Poslodavca)

- 1) Generalni direktor, kao odgovorno lice kod Poslodavca, odgovoran je za cjelokupnu organizaciju i provođenje pravila zaštite na radu u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.
- 2) Poslodavac osigurava sva potrebna finansijska sredstva za obavljanje – provođenje zaštite na radu.
- 3) U slučaju kada Poslodavac angažuje ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu, to ga ne oslobađa odgovornosti utvrđene u stavu (1) ovog člana.
- 4) Obaveze radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu ne utiču na obaveze i odgovornosti Poslodavca iz Zakona.

Član 45.

(Radnik za zaštitu na radu)

- (1) Ukoliko se nakon izrade akta o procjeni rizike utvrdi da postoje poslovi sa povećanim rizikom, Poslodavac određuje jednog ili više radnika koji će obavljati poslove vezane za sprječavanje rizika na radu i zaštitu zdravlja radnika.
- (2) Radnika za zaštitu na radu imenuje Generalni direktor posebnim Rješenjem.
- (3) Poslodavac je dužan radniku za zaštitu na radu osigurati uvjete za rad, potrebnu opremu i pomoć drugog stručnog osoblja, kao i sredstva za obavljanje i organizovanje preventivnih i zaštitnih mjera.
- (4) Radnik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj zbog poslova koje obavlja u cilju sprječavanja rizika na radu i zaštite zdravlja radnika.

(5) Radnik za zaštitu na radu mora biti odgovarajuće osposobljen i imati položen stručni ispit koji se odnosi na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u skladu sa Zakonom i pravilnikom koji će donijeti Federalni ministar.

Član 46.

(Obaveze radnika za zaštitu na radu)

(1) Obaveze radnika za zaštitu na radu su:

- a) učešće u izradi akta o procjeni rizika,
- b) izrada prijedloga internog akta o zaštiti na radu,
- c) izrada plana i programa mjera zaštite na radu,
- d) vršenje unutrašnjeg nadzora nad primjenom mjera zaštite na radu, pružanje stručne pomoći Poslodavcu u provođenju i unapređenju sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- f) izrada uputstva za siguran rad,
- g) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite,
- h) praćenje i organizovanje periodičnih pregleda hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnoj okolini,
- i) priprema i organizovanje osposobljavanja radnika za siguran rad,
- j) praćenje stanja i izvještavanje Poslodavca o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
- k) analiziranje uzroka povreda na radu i profesionalnih oboljenja u saradnji sa ovlaštenim doktorom specijalistom medicine rada i predlaganje mjere za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- l) praćenje i organizovanje periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, te analiza izvještaja o obavljenim periodičnim ljekarskim pregledima,
- m) savjetovanje Poslodavca u pogledu izbora i nabavke opreme i tehnološkog procesa rada,
- n) saradnja sa Poslodavcem prilikom planiranja izgradnje i rekonstrukcije objekata namijenjenih za rad,
- o) saradnja sa nadležnom inspekcijom rada i drugim ustanovama koje se bave sigurnošću i zaštitom na radu,
- p) saradnja sa sindikatom, vijećem zaposlenika i povjerenikom za zaštitu na radu, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Radnik za zaštitu na radu je obavezan da zabrani rad na radnom mjestu, odnosno da zabrani upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje radnika, te da o tome u pisanom obliku obavijesti Poslodavca i povjerenika za zaštitu na radu, ukoliko je povjerenik za zaštitu na radu izabran.

Član 47.

(Povjerenik za zaštitu na radu)

- (1) Povjerenik za zaštitu na radu je lice izabrano ili imenovano da predstavlja zaposlene u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu kod Poslodavca.
- (2) Kod poslodavca koji zapošljava 30 ili više radnika, radnici biraju ili imenuju povjerenika za zaštitu na radu. Broj povjerenika, izbor i njihov mandat utvrđuju se u skladu sa propisom o vijeću zaposlenika, vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

- (3) Pod uvjetima iz stava (2) ovog člana, povjerenika za zaštitu na radu imenuje sindikat, ukoliko povjerenika nisu izabrali radnici iz stava (2) ovog člana.
- (4) Povjerenika za zaštitu na radu biraju ili imenuju radnici. Broj povjerenika, izbor i njihov mandat utvrđuju se u skladu sa propisom o vijeću zaposlenika, vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.
- (5) Povjerenik za zaštitu na radu mora imati odgovarajuću stručnu spremu i radno iskustvo.

Član 48.

(Prava i dužnosti povjerenika za zaštitu na radu)

- (1) Povjerenik za zaštitu na radu ima pravo da:
  - a) dobije informacije o uvjetima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspekcijskih organa,
  - b) zahtijeva od Poslodavca da preduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,
  - c) informiše radnike o provođenju mjera zaštite na radu,
  - d) zahtijeva inspekcijski pregled ako smatra da mjere koje je preduzeo Poslodavac nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uvjete rada i iznese svoja zapažanja u toku inspekcijskog pregleda,
  - e) prisustvuje inspekcijskim pregledima i/ili dostavi svoja zapažanja u toku inspekcijskih pregleda
- 2) Za vrijeme obavljanja poslova utvrđenih Zakonom i ovim Pravilnikom, povjerenik za zaštitu na radu iz reda zaposlenih ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.
- (3) Povjerenik za zaštitu na radu poslove utvrđene Zakonom i ovim Pravilnikom može obavljati najviše šest sati sedmično.
- (4) Poslodavac osigurava povjereniku za zaštitu na radu potrebna sredstva da može ostvarivati svoje funkcije koje proizilaze iz Zakona i ovog Pravilnika.
- (5) Povjerenik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge radnike zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Član 49.

(Obaveze neposrednog rukovodioca)

- Neposredni rukovodilac organizacione/podorganizacione jedinice kod Poslodavca dužan je da organizuje proces rada na način kojim se obezbjeđuju sigurni uslovi rada, a naročito je dužan da:
- a) svakog novoprimljenog radnika upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i mjerama zaštite,
  - b) se stara o obezbjeđenju ličnih zaštitnih sredstava i opreme,
  - c) udalji sa radnog mjesta radnika koji se ne pridržava mjera zaštite na radu,
  - d) obezbijedi odgovarajuću urednost radnog prostora, da stavi van upotrebe mašine ili uređaje na kojima je došlo do kvara i obezbijedi stručno lice za popravku istih,
  - e) obezbijedi pružanje prve pomoći povrijeđenim radnicima,
  - f) prijavi svaku povredu na radu,
  - g) svakodnevno kontroliše primjenu mjera zaštite na radu, ispravnost elektro instalacija i uređaja, sredstava rada i radnih prostorija,
  - h) podnosi prijave za povredu radne obaveze zbog nepridržavanja mjera zaštite na radu.

Član 50.
(Prava i obaveze radnika)

- (1) Radnik ima pravo na sigurne i zdrave uslove rada.
- (2) Radna okolina i sredstva za rad moraju, s obzirom na prirodu posla, biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.
- (3) Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i uputstvima koja daje Poslodavac, tako da ne izlaže sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalne bolesti.
- (4) Radnici su, naročito, dužni:
  - a) da se pridržavaju utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u smislu ovog Pravilnika,
  - b) da pravilno upotrebljavaju sredstva za rad i opremu, opasne materije i druga sredstva proizvodnje u skladu sa uputstvima proizvođača i uputstvima za siguran rad koja daje Poslodavac,
  - c) da pravilno upotrebljavaju sredstva i opremu lične zaštite koja su im dodijeljena i da ih nakon upotrebe vraćaju na mjesto na kojem se čuvaju,
  - d) ne smiju samovoljno isključiti, modifikovati, promijeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, posebno ne mašinu, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj moraju pravilno upotrebljavati,
  - e) da odmah obavijeste Poslodavca i/ili radnika za zaštitu na radu o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravdana sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o nedostacima u postupcima zaštite,
  - f) da obavijeste lice odgovorno za to radno mjesto i/ili Poslodavca o povredama koje su zadobili,
  - g) da sarađuju sa Poslodavcem i/ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera ili zahtjeva koje je naredio inspektor rada,
  - h) da sarađuju sa Poslodavcem i/ili radnikom za zaštitu na radu u provođenju mjera koje će obezbijediti da radna okolina i uvjeti rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mjesta,
  - i) obavljaju periodične ljebarske preglede u terminima po zahtjevu Poslodavca,
  - j) da daju sve podatke i informacije koje traže inspektori rada.
- (5) Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza u smislu Zakona i ovog Pravilnika čini težu povredu radne obaveze u skladu sa kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Poslodavca.
- (6) Obaveze radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu ne utiču na obaveze i odgovornosti Poslodavca iz ovog zakona.
- (7) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.
- (8) Radnik iz stava (1) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako Poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

Član 51.

(Obuka radnika)

(1) Prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke radi čijeg je vršenja zasnovan radni odnos radnik ima pravo i dužnost da se upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i propisanim mjerama zaštite na radu.

(2) Radnik je obavezan da pristupi obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite na radu kao i periodičnim ljekarskim pregledima.

Član 52.

(Udaljavanje radnika sa radnog mjesta)

(1) Radnik će se udaljiti sa radnog mjesta, radi zaštite života i zdravlja samog radnika, kao i drugih radnika, ako je zatečen u izvršavanju sljedećih radnji:

- a) ako ne prekine rad i ne udalji se sa ugroženog mjesta iako zna da mu prijeti neposredna opasnost po život;
- b) ako obavlja rad bez upotrebe ličnih zaštitnih sredstava, a naročito ako pri radu na visini nema pojas i užice za vezivanje;
- c) ako obavlja rad na oruđu ili uređaju bez zaštitne opreme zbog čega može nastati neposredna opasnost po život i zdravlje njega ili drugih radnika;
- d) ako se ne pridržava uputa neposrednog rukovodioca o primjeni mjera zaštite na radu ili uputa proizvođača oruđa za rad;
- e) ako puši ili upotrebljava vatru čime može izazvati požar ili eksploziju na mjestu gdje je to zabranjeno;
- f) ako na bilo koji način ukloni ili onemogućuje funkcionisanje zaštitnih naprava na oruđu;
- g) ako na transportnim putevima ostavlja materijal, alate ili proizvode protivno dogovorenim mjerama iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara;
- h) ako sredstvo transporta koristi, odnosno njima rukuje ili utovara materijal protivno propisanim mjerama zaštite na radu;
- i) ako popravljajući, podmazuje mašinu, odnosno mehanizovano oruđe za rad, dok je u pokretu ili sa kojeg nije isključena pogonska energija ili nije ovlašten za bilo kakve radove na mašini;
- j) ako se ne pridržava pravila i mjera sigurnosti na radu na elektro-energetskim postrojenjima;
- k) ako uklanja znakove i natpise upozorenja, slikovite prikaze o opasnostima sa određenih mašina, uređaja za rad, odnosno svih mjesta kod Poslodavca na kojima su ovi znaci/natpisi postavljeni;
- l) ako odbije da pristupi obuci iz oblasti zaštite na radu ili zaštite od požara;
- m) ako odbije da pristupi brifinzima vezanim za sigurnost na radu;
- n) ako obavlja poslove i radne zadatke u pripitom stanju ili je pod dejstvom opojnih sredstava ili narkotika;
- o) ako svojim nemarnim radom ili odnosom, nepridržavanjem mjera zaštite na radu ugrožava svoju bezbjednost ili bezbjednost drugih radnika u okolini;
- p) ako obavlja bilo koje druge djelatnosti ili propušta dužnosti zbog kojih bi moglo doći do teže povrede na radu ili kolektivne nesreće;
- q) ako neopravdano odbije da pruži prvu pomoć povrijeđenom radniku ili odbije da pristupi i učestvuje u evakuaciji i spašavanju ljudi i imovine.

(2) U svim naprijed navedenim slučajevima iz stava (2) i stava (3) ovog člana radnik čini težu povredu radne obaveze i podliježe disciplinskoj odgovornosti.

IV. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

Član 53.

(Obaveza osposobljavanja)

(1) Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premještaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koji može prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.

(2) Poslodavac je dužan da radnika u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga raspoređuje i o preduzetim konkretnim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa aktom o procjeni rizika.

(3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad mora biti prilagođeno specifičnostima radnog mjesta radnika.

Član 54.

(Organizacija osposobljavanja)

(1) Radnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta na kojima će samostalno obavljati poslove prije nego što steknu znanja iz člana 55. ovog Pravilnika

(2) Osposobljavanje radnika mora se obavljati u toku radnog vremena i smatra se vremenom provedenim na radu.

(3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad Poslodavac obavlja teorijski i na praktičan način u skladu sa Zakonom.

(4) Osposobljavanje radnika Poslodavac može obaviti ako ima zaposlena lica sa odgovarajućom visokom stručnom spremom iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

(5) Ako Poslodavac nije u mogućnosti da izvrši osposobljavanje radnika u smislu stava (1) ovog člana, te poslove će povjeriti ovlaštenoj organizaciji za zaštitu na radu.

(6) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na poslovima sa povećanim rizikom vrši se na način, u roku i po postupku koji će se utvrditi aktom o procjeni rizika.

(7) Provjera znanja iz oblasti zaštite na radu za radnike Poslodavca vrši se u rokovima utvrđenim u programu osposobljavanja, o čemu se vodi propisana evidencija.

V. POVREDE NA RADU

Član 55.

(Definicija povrede na radu)

Povredom na radu smatra se svaka povreda prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili hemijskim dejstvom, kao i povreda prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma ako je takva povreda vezana za obavljanje poslova na radnom mjestu, kao i na putu radi izvršavanja službenih zadataka.

Član 56.

(Obavještanje o povredi na radu i profesionalnom oboljenju)

(1) Poslodavac dostavlja nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o povredama na radu, profesionalnim

oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima.

(2) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu,

Poslodavac je dužan dostaviti:

- a) radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje,
- b) nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran,
- c) ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada kod Poslodavca, kao i
- d) nadležnoj inspekciji rada.

(3) Izvještaj iz stava (2) ovog člana podnosi se u roku od sedam dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja, na obrascu čiji sadržaj i način podnošenja propisuje federalni ministar.

Član 57.

(Obaveza obavještanja inspekcije rada)

(1) O svakom smrtnom slučaju, teškoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu Poslodavac je obavezan odmah obavijestiti nadležnu inspekciju rada.

(2) Za svaku povredu na radu Poslodavac je dužan na uviđaj pozvati radnika za zaštitu na radu, neposrednog rukovodioca povrijeđenog radnika i povjerenika za zaštitu na radu, ukoliko je izabran.

Član 58.

(Obaveza radnika i neposrednog rukovodioca)

(1) Radnik, ukoliko je to u mogućnosti zbog težine povrede, odnosno neposredni rukovodilac dužni su svaku povredu prijaviti Generalnom direktoru i Radniku za zaštitu na radu najkasnije u roku od 24 sata od saznanja za povredu.

(2) Neposredni rukovodilac dužan je u slučaju teže povrede na radu ili kolektivne nesreće obezbijediti da mjesto na kojem je došlo do povrede ostane u stanju u kojem se nalazio prilikom povrede radnika, dok inspekcija rada ne izvrši uviđaj i utvrdi izvore i uzroke povrede.

VI. SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE RADNIKA

Član 59.

(Sredstva i oprema lične zaštite)

(1) Poslodavac je dužan da svim radnicima osigura sredstva i opremu lične zaštite.

(2) Prava na korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme radnik stiče stupanjem na rad kod Poslodavca.

(3) Pravo na korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme imaju svi radnici i ostala lica kod Poslodavca koji uživaju zaštitu na radu.

(4) Koristiti se mogu samo sredstva i oprema koja ispunjavaju uslove za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu što potvrđuje proizvođač ili uvoznik posebnom potvrdom. Neovisno o prednjem, navedena sredstva i oprema će biti podvrgnuti obaveznom periodičnom pregledu i ispitivanju iz oblasti zaštite na radu i upotrebljavat će se samo ako posjeduju odgovarajući zapisnik odnosno ispravu kojom se dokazuje da pregledana sredstva za rad udovoljavaju uvjetima sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 60.

(Upotreba sredstava i opreme lične zaštite)

Radnici su dužni da dobijena lična zaštitna sredstva i opremu upotrebljavaju kako to predviđaju važeći propisi i uputstva za rad, da ih održavaju u ispravnom stanju i čistoći, da ih strogo namjenski koriste, da njima pažljivo rukuju kao i da ih ne zamjenjuju sa drugim radnicima.

Član 61.

(Obaveze rukovodioca u vezi sa opremom lične zaštite)

- (1) Neposredni rukovodilac dužan je da se brine da svi radnici budu snabdjeveni ličnim zaštitnim sredstvima i opremom koja im pripadaju prema odredbama ovog Pravilnika.
- (2) Neposredni rukovodilac je odgovoran da lična zaštitna sredstva i oprema koja im pripadaju radnicima budu u ispravnom stanju i testirana prema odredbama ovog Pravilnika.

VII. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 62.

(Nadležni inspeksijski organi)

- (1) Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa donesenih na osnovu zakona, tehničkih propisa i standarda koji se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i odredaba ovog Pravilnika, vrši nadležna uprava inspekcije poslove, u skladu sa Zakonom.
- (2) Poslove inspeksijskog nadzora iz stava (1) ovog člana vrši inspektor zaštite na radu, odnosno inspektor rada (u daljem tekstu: inspektor).

Član 63.

(Obaveze Poslodavca prema inspeksijskom organu)

Poslodavac je dužan da:

- a) odmah izvijesti organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada o svakom smrtnom slučaju, kolektivnoj nesreći, teškoj povredi na radu kao i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život i zdravlje radnika na radu,
- b) pismeno obavijesti nadležni organ inspekcije rada o početku rada novog dijela kod Poslodavca najmanje osam dana prije početka rada,
- c) omogućiti inspektoru rada pregled radnih prostorija i uređaja, odredi stručne radnike koji će mu dati potrebna objašnjenja i stavi na raspolaganje normativna akta, isprave i druga dokumenta,
- d) na zahtjev inspektora rada, dostavi tražene podatke u vezi sa zaštitom na radu,
- e) u ostavljenim rokovima otkloni nedostatke utvrđene pravosnažnim rješenjem inspektora rada, o čemu ga je Poslodavac dužan obavijestiti u roku od osam dana od isteka roka,

f) na kraju godine podnosi nadležnom organu za poslove inspekcija rada izvještaj o stanju zaštite na radu, povredama radnika na radu, profesionalnim oboljenjima i oštećenjima zdravlja radnika, izvorima i uzrocima povreda i oboljenja, trajanja spriječenosti za rad kao i smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima.

VIII. EVIDENCIJE

Član 64.

(Obavezne evidencije)

Poslodavac je dužan da vodi propisanu evidenciju o:

- a) radnicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- b) radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- c) opasnim materijama koje se koriste pri radu,
- d) provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
- f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
- g) ljeekarskim pregledima radnika.

Član 65.

(Način vođenja evidencije)

Način vođenja evidencija i čuvanju isprava vršit će se u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencija i čuvanju isprava iz oblasti zaštite na radu.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

(Osnov za donošenje Pravilnika)

(1) Ovaj Pravilnik je donesen na osnovu člana 87. Zakona u cilju usklađivanja općih akata Poslodavaca. Istovremeno, ovim Pravilnikom nisu utvrđeni poslovi na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena niti poslovi sa povećanim rizikom s obzirom da je u toku proces nabavke usluga izrade akta o procjeni rizika od strane ovlaštene organizacije.

(2) Po donošenju akta iz prethodnog stava ovog člana Poslodavac će izvršiti izmjene i dopune Pravilnika radi njegove potpune usklađenosti sa Zakonom i pratećim podzakonskim aktima.

Član 67.

(Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i u postupku propisanom za njegovo donošenje.

Član 68.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Poslodavca.

Član 69.

(Prestanak važenja prethodnog Pravilnika)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi prethodni Pravilnik o zaštiti na radu JUAS.

**Akt izradio i kontrolisao
Ada Huskić, dipl.iur.**

Ada Huskić
.....

JU „APOTEKE SARAJEVO“
Prof. dr. Tamer Bego
Predsjednik Upravnog odbora

Tamer Bego
.....

